

Finnmark fylkeslag
Finnmarkku fylkkasearvi

Karasjok 29.10.2010

Det kongelige kunnskapsdep.
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

HØRING- STRATEGI FOR REKRUTTERING TIL SAMISK HØYERE UTDANNING

Kunnskapsdepartementet har sendt ut en høring for strategi for rekruttering til samisk høyere utdanning i brev av 02.07.2010.

Skolenes Landsforbund- Finnmark har følgende uttalelser når det gjelder rekruttering for samisk høyere utdanning:

1.5 Behov for rekruttering til samisk høyere utdanning:

For å kunne rekruttere samisk ungdom til å ta høyere utdanning så må forholdene legges til rette fra barnehagene, grunnskolene og videregående skoler slik at barn og ungdom ikke føler seg som annenrangs elever. Det vil si at alle læremidler er på plass på alle nivåer og at samisk ikke blir en belastning i tillegg til noe annet. At samisk blir et valg fag på alle skoler.

Kap. 2: Lover og bestemmelser som styrker bruken av samisk språk

2.1 Lover og bestemmelser:

I opplæringsloven kap. 6 gis samiske barn en rett til opplæring i og på samisk (§6-2): I samiske distrikt har alle i grunnskolealder rett til opplæring i og på samisk. Utanfor samiske distrikt har minst ti elever i en kommune som ønsker opplæring i og på samisk, rett til slik opplæring så lenge det er minst seks elever igjen i gruppa...

Kommentar:

Her må lovverket endres "Utanfor samiske distrikt" til minst fem elever fordi at det ikke er alle distrikter som har ti samiske elever som oppfyller kravene til å ha opplæring i og på samisk. Det finnes distrikter hvor det er mellom 5-10 elever som ønsker å ha opplæring i og på samisk, men kommunene krever minst 10 elever før elevene får opplæring i og på samisk.

2.2 Ulike reformer som har betydning for utdanning:

Samisk som undervisningsspråk må likestilles med nynorsk som undervisningsspråk hvor alle læremidlene er på plass når nye reformer blir lansert.

Dette må også gjelde for de samiske elvene, at alle læremidlene er på plass før nye reformer innføres.

Det hvor læremidlene ikke er på plass etter nye reformer må samiske lærere få kompensasjon for det merarbeidet de har i forbindelse med ny reform.

Det vil si at konverteringstiden (nedsatt leseplikt) må tilbake føres slik det var før lærerne ble overført under KS.

Dette vil motivere ungdom til å ta utdanning i læreryrket.

3.5 Satsingsområder i rekrutteringen – status og tilgjengelighet

Øke statusen:

2. avsn. Fagene duodji og reindrift.....

Kommentar:

Det er ikke bare duodji og reindrift som er viktig med utviklingen av samisk språk. Det finnes også jordbruk (både på kysten og innlandet) og fiskere som også utvikler språket i kystområdene.

Det må også settes fokus på kystområdene i Nord-Norge, hvor språket holder på å dø ut. Terminologiutviklingen må prioriteres høyt i kystområdene før språket blir helt borte.

Øke tilgjengeligheten

Det må tilrettelegges slik at språksentrene blir mer synlig i kommunene og at dette blir en samlingspunkt for innbyggerne.

At alle kommuner må satse mer på samiske språksentrene.

Når det gjelder arbeidsvilkårene og hverdagen til samisk lærere må det avsettes øremerkede midler for nedsatt leseplikt til forberedelse til undervisningen i og på samisk så lenge det ikke finnes nok læremidler på samisk.

Avsn. 2: Samisk lærer i distriktskommuner hvor det tilbys samisk undervisning bør den ansatte få en tilhørighet til en skole og ikke ambulere mellom forskjellige skoler.

Med hilsen
Skolenes Landsforbund
Finnmark fylkeslag

Eli Dalseng
Samisk kontakt i SL

